Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	**Fakulteti i Arteve të Aplikuara**
Titulli i lëndës:	**Historia e Artit**
Niveli:	**Bachelor**
Statusi lëndës:	**Obligative**
Viti i studimeve:	**2**
Numri i orëve në javë:	**3**
Vlera në kredi – ECTS:	**5**
Përshkrimi i lëndës	Historia e artit studion zhvillimin e arteve pamore në periudha të ndryshme historike, duke analizuar veprimtaritë dhe krijimet artistike që shprehin ide, emocione dhe vizione estetike e komunikuese. Lënda "Historia e Artit" përshkruan zhvillimin e arteve pamore nga periudha parahistorike deri te arti bashkëkohor. Duke nisur me pikturat e shpellave dhe skulpturat paleolitike, lënda eksploron artin e Mesopotamisë dhe Egjiptit të lashtë, ku arkitektura dhe skulpturat e varreve pasqyrojnë besimet dhe kulturat e asaj kohe. Më pas, kursi përqendrohet në artin e Greqisë dhe Romës së lashtë, duke theksuar arritjet në arkitekturë dhe realizmin artistik. Në periudhën mesjetare, fokusi vendoset te arti bizantin, romanesk dhe gotik, ku ndikimi i krishterimit në arkitekturë dhe ikonografi është i dukshëm. Rilindja shënon një kthesë të madhe me humanizmin dhe zhvillimin e perspektivës, ndërsa Rilindja e Lartë dhe Baroku sjellin mjeshtra të tillë si Leonardo, Michelangelo dhe Caravaggio. Kursi vazhdon me rokoko-n luksoz, neo-klasicizmin realist dhe më tej me romantizmin e emocionit të fuqishëm dhe realizmin social. Në shekullin e XX-të, arti përjeton revolucione me lëvizje si kubizmi, surrealizmi dhe ekspresionizmi abstrakt, duke e çuar artin drejt eksperimentimit dhe shprehjes subjektive. Përmes analizës së këtyre periudhave dhe stileve, lënda ofron një udhëtim gjithëpërfshirës për të kuptuar sesi arti ka pasqyruar, formësuar dhe reaguar ndaj ndryshimeve shoqërore, kulturore dhe historike, nga koha e lashtë deri në kohët moderne.
Qëllimet e lëndës:	- Të pajisë studentët me një kuptim të thellë të zhvillimit historik të artit, duke theksuar ndërlidhjen e tij me zhvillimet sociale, ekonomike dhe politike. - Të zhvillojë aftësitë e tyre për të analizuar dhe interpretuar vepra artistike në kontekstin e tyre historik.

	- Të ndihmojë studentët të kuptojnë rolin e artistit si komentues dhe kritik i shoqërisë. Në përfundim të kursit, studentët do të jenë në gjendje të vlerësojnë veprat artistike me një qasje kritike dhe të analizojnë ndikimin e artit në zhvillimet shoqërore dhe kulturore.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Në përfundim të kursit, studentët pritet të jenë në gjendje të: • Njohin epokat dhe stilet kryesore të artit. • Analizojnë vepra artistike në kontekstin e tyre historik. • Diskutojnë rolin e artistit si komentues shoqëror. • Vlerësojnë ndikimin e artit në zhvillimet politike, fetare dhe kulturore. • Përdorin terminologjinë e saktë të historisë së artit. • Krahasojnë vepra nga periudha dhe kultura të ndryshme. • Kuptojnë prirjet dhe lëvizjet bashkëkohore në art.

Kontributi në ngarkesën e studentit
(gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	**Orë**	**Ditë/javë**	**Gjithësej**
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	7	14
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	6	12
Ushtrime në teren	3	2	6
Kollokfiume, seminare	2	1	2
Detyra të shtëpisë	2	2	4
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	10	30
Përgaditja përfundimtare për provim	2	1	2
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1	4	4
Projektet, prezentimet, etj	3	2	6
Totali			**125**

Metodologjia e mësimëdhënies:	**- Ligjërata interaktive:** Prezantimi i teorive dhe periudhave artistike përmes diskutimeve, analizave vizuale dhe shembujve praktikë. **- Diskutime në grup:** Diskutime të hapura për të analizuar dhe krahasuar stile të ndryshme artistike, duke nxitur shkëmbimin e ideve dhe mendimeve kritike ndërmjet studentëve.

	- Analiza vizuale: Përdorimi i imazheve, videove dhe vizitave virtuale për të studiuar vepra artistike të periudhave të ndryshme në detaje. **- Detyra praktike dhe ushtrime:** Detyra të shkurtra që nxisin analizën individuale të veprave artistike dhe përdorimin e terminologjisë së saktë të historisë së artit. **- Punë kërkimore:** Hulumtime të pavarura nga studentët mbi tema ose artistë specifikë për të zhvilluar aftësitë kërkimore dhe analitike. **- Prezantime studentore:** Prezantime individuale ose në grup të hulumtimeve mbi tema të caktuara artistike, duke praktikuar aftësitë e komunikimit dhe analizës kritike. **- Vizita në muze dhe objekte kulturore:** Aktivitetet në terren për të përjetuar nga afër artin dhe për të thelluar kuptimin mbi periudhat dhe stilet e studiuara. **- Vlerësimi dhe reflektimi:** Diskutime pas çdo ligjërate dhe aktiviteti për të reflektuar mbi njohuritë e përfituara dhe për të thelluar kuptimin e temave të trajtuara.
Metodat e vlerësimit:	**10% Punim Seminarik –** për të vlerësuar aftësitë kërkimore dhe analitike. **10% Prezantim –** për të zhvilluar dhe vlerësuar aftësitë e komunikimit dhe shprehjes kritike. **20% Vijueshmëria dhe aktivitetet në orë –** pjesëmarrja aktive në diskutime, angazhimi në ushtrime praktike dhe prezenca në ligjërata. **60% Provim final–** për të siguruar vlerësim të përgjithshëm të njohurive të fituara.
Literatura	
Literatura bazë:	"The Story of Art" by E.H. Gombrich "Gardner's Art Through the Ages" by Helen Gardner
Literatura shtesë:	"The Art Book" by Phaidon

Plani i dizejnuar i mësimit:	
Java	**Ligjerata që do të zhvillohet**
Java e parë:	• **Hyrje & Arti Prehistorik** *Prezantimi i lëndës, metodologjia e studimit të artit, rëndësia e artit në shoqëri. Parahistoria: pikturat në shpella (Lascaux, Altamira), figurina si Venus of Willendorf, teknikat e hershme.*
Java e dytë:	• **Arti i Qytetërimeve të Lashta**

	Mesopotamia: zigurati, relievet, kodet ligjore në art. Egjipti: arkitektura monumentale (piramidat, tempujt), pikturat funerare, skulptura faraonike.
***Java e tretë*:**	• **Greqia e Lashtë:** *.Periudhat arkaike, klasike, helenistike. Skulptura (Polykleitos, Praxiteles), arkitektura (Parthenon), piktura në vazo.*
Java e katërt:	• **Arti Romak & Etrusk** *Arkitektura romake (Koloseumi, akueduktet), përparimet inxhinierike, mozaikët, relievet e triumfit, portretet realiste.*
Java e pestë:	• **Arti Mesjetar Evropian** *Bizanti dhe ndikimi i krishterimit. Stilet Romanik dhe Gotik: katedralet, vitrajet, skulpturat dekorative.*
***Java e gjashtë*:**	• **Arti Ilir dhe Shqiptar** *Arti Ilir**:** fortifikimet, stolitë, ornamentet dhe skulpturat metalike**.*** ***-** Onufri dhe arti post-bizantin**:** ikonografia, "e kuqja e Onufrit".* ***-** Rilindja Shqiptare**:** Kolë Idromeno, Marubi, Odhise Paskali – ndikimet evropiane.*
Java e shtatë:	• **Arti Islam – Ndikimi dhe Karakteristikat e Artit Islam** *Arkitektura dhe dekorimi islam: kupolat, minaret, kaligrafia, arabeskat. Shembuj: Alhambra (Spanjë), Xhamia Blu (Turqi).*
Java e tetë:	• **Rilindja Evropiane (Renesansa)** *Humanizmi dhe rilindja e idealeve klasike. Leonardo da Vinci, Michelangelo, Raphael: perspektiva, proporcioni, teknikat e sfumatove.*
Java e nëntë:	• **Manierizmi dhe Baroku** *Manierizmi: tension dhe elegancë (El Greco, Tintoretto). Baroku: dramatizëm dhe dritë (Caravaggio, Rubens, Velázquez).*
Java e dhjetë:	• **Rokoko dhe Neo-Klasicizmi** *Rokoko: luks dhe tema intime (Watteau, Tiepolo). Neo-Klasicizmi: kthimi në idealin klasik (David, Canova).*
***Java e njëmbedhjetë*:**	• **Romantizmi dhe Realizmi** *Romantizmi: emocioni dhe peizazhi dramatik (Delacroix, Turner). Realizmi: jeta e përditshme dhe klasa punëtore (Courbet, Millet).*
***Java e dymbëdhjetë*:**	• **Impresionizmi dhe Post-Impresionizmi**

	Monet, Degas, Renoir – drita dhe momenti i çastit. Van Gogh, Cézanne, Gauguin – ngjyra ekspresive dhe rruga drejt abstraksionit.
***Java e trembëdhjetë*:**	• **Artet Moderne të Fillimit të Shekullit të XX** (Faza e parë) *Kubizmi (Picasso, Braque), Futurizmi, Abstraksioni (Kandinsky), Ekspresionizmi (Munch, Kirchner).*
***Java e katërmbëdhjetë*:**	• **Artet Moderne të Shekullit XX** (Faza e dytë) *Dadaizmi (Duchamp, Hausmann), Surrealizmi (Dalí, Magritte), Ekspresionizmi Abstrakt (Pollock, Rothko).*
***Java e pesëmbëdhjetë*:**	• **Arti Pas 1945 – Bashkëkohor & Digjital** Pop Art (Warhol, Lichtenstein), Minimalizmi, Arti Konceptual, Performanca, Instalim. Arti digjital dhe AI (Refik Anadol, Marina Abramović, NFT). Përmendje e artit shqiptar bashkëkohor (Sislej Xhafa, Alban Muja) si lidhje me skenën ndërkombëtare.
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Pjesëmarrja e rregullt, mbajtja e qetësisë dhe angazhimi aktiv në ligjërata dhe ushtrime janë të detyrueshme. Respektimi i mendimeve të tjerëve dhe krijimi i një atmosfere bashkëpunuese janë të rëndësishme. Përdorimi i mjeteve elektronike lejohet vetëm për qëllime mësimore. Sjellja me përgjegjësi dhe integritet akademik është e domosdoshme.	